

Kapacitet på hospicerne og udgifter forbundet med en udvidelse på Hospice Søholm og Gudenå Hospice

Dato 29.03.2017

Baggrund

I forbindelse med satspuljen for 2017-2020 kan regionerne søge om bidrag til delvis finansiering af i alt 7 hospicepladser. Ved fordelingen af pladserne vil der blive lagt vægt på, at det kan dokumenteres, at der er et kapacitetsbehov som følge af lang afstand til hospice. De 7 pladser kan fordeles på én eller flere regioner. I nærværende notat redegøres der for den nuværende kapacitet og udgifterne ved en eventuel udvidelse af kapaciteten på Gudenå Hospice og Hospice Søholm.

Anders Brænder Thomsen

Tel. +45 784 10428

Hella Hauschildt Gertsen

Tel. +45 784 10432

Sebastian Cristoffanini

Nuværende kapacitet

Af tabel 1 fremgår det, at Region Midtjylland på nuværende tidspunkt har driftsoverenskomst med 5 hospicer med en samlet sengekapacitet på 59 og en belægningsprocent på mellem 86 og 92 pct. Ser man på optageområdet for det nærmeste hospital viser tabellen, at patientgrundlaget varierer mellem 15.000 og 30.000 patienter pr. hospiceplads. Hospice Søholm er det hospice med færrest pladser set i forhold til antallet af borgere i optageområdet for nærmest liggende hospital. Opmærksomheden henledes på, at hospicernes "optageområde" ikke direkte kan sidestilles med hospitalernes vejledende optageområder. Gudenå Hospice dækker eksempelvis grundet sin geografiske placering, dele af Silkeborg og Ikast-Brande Kommuner, og sikrer dermed patienter, som tidligere ville have valgt Hospice Limfjord eller Ankerfjord Hospice, en kortere afstand til Hospice.

Side 1

I tabellen er der endvidere en oversigt over hospicepatienter, der på en given dato er opført som ventende på en hospiceplads og som har ventet i mellem 0 - 2 måneder. Opmærksomheden henledes på, at opgørelsen ikke kan tages som et udtryk for, at alle patienter på ventelisten forgæves venter på en plads. Ventelisten rummer en del patienter, som ikke aktuelt ønsker eller er klar til indlæggelse på hospice. Selvom de henviste ikke har et akut behov for indlæggelse, giver det tryghed for dem, at deres henvisning opretholdes, og at de er kendt af hospice, så de kan tage imod hospicetilbuddet, når deres situation forværres. Hospicerne har ikke ensartet registreringspraksis, hvorfor opgørelsen skal tages med forbehold. En aktuel forespørgsel pr. 28. marts på fire af hospicerne viste, at Gudenå Hospice havde 3 ventende, som var klar til indlæggelse, Hospice Søholm havde 1 og Hospice Limfjord havde ingen, der var klar til indlæggelse.

Tabel 1. Kapacitet, patientgrundlag og venteliste på hospicerne 2016

1.000 kr.	Gudenå Hospice	Hospice Søholm	Ankerfjord Hospice	Hospice Limfjord	Hospice Djursland
Antal senge	9	11	12	12	15
Belægningsprocent	86	89	88	91	92
Borgere pr. hospiceplads i optageområdet ¹	23.950	30.395	23.755	19.428	15.014
Venteliste pr.					
Pr. 10-3-17	2	11	3	8	10
Pr. 13-3-17	3	12	3	7	10
Pr. 20-3-17	5	9	3	6	5
Pr. 23-3-17 ²	2	8	3	4	7
Pr. 29-3-17	3	4	1	6	7
Heraf klar til indlæggelse pr. 29-3-17	3	1	Oplysninger mangler	1	Oplysninger mangler

Regionsrådets hensigtserklæring for hospiceområdet

I "Aftale om budget 2016 for Region Midtjylland" er der følgende hensigtserklæring vedrørende hospiceområdet:

"Såfremt det på et senere tidspunkt bliver økonomisk mulighed for at etablere hospicepladser, prioriteres udvidelsen at kunne ske ved de bestående hospicer, således at alle hospicer som minimum får 12 pladser. Herefter prioriteres udvidelser at kunne ske, hvor der i dag er bygningsmæssig ledig kapacitet til det."

Region Midtjylland har med baggrund i dette forespurgt Hospice Søholm og Gudenå Hospice, om de i forbindelse med satspuljen vurderer et behov for yderligere pladser, og om de kan dække udgifterne inden for de midler, der stilles til rådighed via satspuljen.

Vurderet behov for udvidelse

Begge hospicer har tilkendegivet et behov for udvidelse, men har også oplyst, at det kræver ekstra ressourcetilførsel ud over satspuljemidlerne.

Hospice Søholm

Hospice Søholm er beliggende i en selvstændig bygning udlejet af Aarhus Kommune. Lejemålet omfatter ud over de 11 hospicepladser yderligere 4 ledige sengestuer. Hospice, og dermed Region Midtjylland, betaler husleje for det samlede areal, men har ikke driftsøkonomi til mere end 11 pladser, hvorfor stuerne anvendes til andre formål på hospice.

Hospice Søholms bestyrelse vurderer, at der er et stort behov for hospicepladser, idet mange patienter, der har Hospice Søholm som førsteprioritet, må henvises til andre hospicer, fordi der ikke er plads. Hospice Søholm ønsker at udvide med op til 4 pladser.

¹ Der er taget udgangspunkt i vejledende optageområde for nærmest liggende hospital

² Ventetiderne dækker over patienter, som har stået på venteliste i 0-2 måneder. Kilde: BI-portalen

Gudenå Hospice

Ved byggeriet af Gudenå Hospice blev der etableret 3 ekstra sengestuer udover de nuværende 9 sengestuer. De 3 stuer står som råhus. Bestyrelsen for Gudenå Hospice vurderer, at antallet af henvisninger til Gudenå Hospice vil kunne bære en udvidelse til 12 pladser. Antallet af henvisninger har været stigende siden opstarten i april 2015. Bestyrelsen vurderer, at den mest rentable drift vil kunne opnås ved 12 pladser.

Patientgrundlag for Gudenå Hospice og Hospice Søholm

Hospice Søholm er med sin placering i Aarhus oplagt som hospice for borgere bosat i Aarhus Kommune. I 2016 kom 252 borgere fra Aarhus Kommune på hospice. Kun 51 pct. af dem kom imidlertid på Hospice Søholm, jf. tabel 2 nedenfor. Dette, sammenholdt med at Hospice Søholm har flest patienter på venteliste og færrest hospicepladser i forhold til optageområdet, indikerer, at en stor andel af hospicepatienter fra Aarhusområdet må afvises og i stedet benytte Hospice Djursland og Gudenå Hospice. Afstanden fra Aarhus centrum til Hospice Djursland og Gudenå Hospice er henholdsvis 28 km og 47 km.

Tabel 2. Patienter fra Aarhus Kommune indlagt på hospicer i 2016

Hospice	Antal	% af samtlige indlagte patienter med bopæl i Aarhus	
Søholm	129		51
Djursland	94		37
Gudenå	28		11
Limfjorden	1	-	
I alt	252		99

Gudenå Hospice er med sin placering i Brædstrup oplagt som tilbud for borgere i Hedensted, Horsens, Skanderborg, Odder samt den sydlige del af Silkeborg. Nedenstående tabel 3 viser, at hovedparten af hospicepatienter fra disse kommuner også får tilbudt en plads på Gudenå Hospice, hvilket kan indikere, at kapaciteten er i god overensstemmelse med søgningen. Eksempelvis blev i alt 53 borgere fra Horsens indlagt på et af regionens hospicer i 2016. Heraf blev 90 pct. indlagt på Gudenå Hospice. Grundet sin geografiske beliggenhed er det også et nærliggende valg for dele af borgere i Silkeborg og Ikast-Brande Kommuner.

Tabel 3. Gudenås Hospice dækning 2016

Bopælskommune	Antal	% af hospicepatienter fra pgl. kommuner indlagt på Gudenå Hospice	
Hedensted	9		90
Horsens	53		90
Skanderborg	15		71
Odder	8		57
Silkeborg	38		51
Ikast Brande	8		22
Aarhus	28		11
Andre	7		0
I alt	166		

Udgifter ved udvidelse af kapacitet

Administrationen har foretaget en beregning af de regionale merudgifter ved at etablere ekstra hospicepladser de to hospicer. Det er væsentligt at bemærke, at forudsætningen for beregningerne er, at der opnås tilskud til alle de pladser, man ansøger om.

Som nævnt har Region Midtjylland 59 hospicepladser fordelt på fem hospice. Udgifterne pr. plads er i gennemsnit 1,8 mio. kr. pr. plads. I tabel 4 nedenfor ses antallet af pladser og udgiften pr. plads på de forskellige hospicer.

Tabel 4. Pladsantal, budget og pris pr. plads- Hospicer i Region Midtjylland.

	Pladsantal	Budget 2017 (Mio kr.)	Pris pr plads (hele kr.)
Hospice Djursland	15	26,3	1.753
Hospice Søholm	11	19,9	1.809
Ankerfjord Hospice	12	20,2	1.683
Hospice Limfjorden	12	20	1.667
Gudenå Hospice	9	17,1	1.900
Total	59	103,5	1.754

Finansieringen af hospicepladserne er sammensat af en kommunal finansiering på 600.000 kr. og regionens finansiering på gennemsnitligt 1.154.000 kr. Den kommunale finansiering er afhængig af den faktiske søgning og er derfor beregnet ud fra en forventning om mindst 85 pct. belægning.

Som det fremgår af tabel 5 i nedenstående vil der være behov for en varig regional medfinansiering på ca. 1,0 mio. kr. for udvidelse med én plads. Dog er udviklingen i udgifterne ikke lineære, idet der kan være stordriftsfordele ved at etablere flere pladser.

Tabel 5. Ekstraudgift for Region Midtjylland hvis der opnås bloktilskud. 1000 kr.

	Hospice Søholm			Gudenå Hospice		
	Årlig varig merudgift	Årlig ekstraudgift pr. seng	Anlæg	Årlig varig merudgift	Årlig ekstraudgift pr. seng	Anlæg
Udvidelse 1 seng	1.044	1.044	0	1.000	1.000	279
Udvidelse 2 senge	444	222	0	1.000	500	558
Udvidelse 3 senge	1.563	521	0	936	312	87
Udvidelse 4 senge	963	241	-	-	-	-

Hospice Søholm

For Hospice Søholm vil det koste i alt 1,9 mio. kr. at udvide med en seng. Tilskuddet fra satspuljen og kommunetilskuddet udgør i alt 0,9 mio. kr. Regionen skal således levere 1,0 mio. kr. for at Hospice Søholm kan udvide med 1 seng. Ved udvidelse med 2 senge vil der være stordriftsfordele. Hospice Søholm har oplyst, at det vil koste dem 2,2 mio. kr. at udvide med 2 senge. Tilskuddet fra satspuljen og kommunetilskuddet vil for 2 senge være $2 \times 0,9 = 1,8$ mio. kr. Region skal således finansiere i alt for 0,4 mio. kr. for at Søholm kan udvide med 2 senge. Da det kræver ekstra personale at udvide fra 2 til 3 senge, vil det koste Region Midtjylland 1,6 mio. kr., hvis der etableres 3 senge, mens udgiften reduceres til 1 mio. kr. ved etablering af 4 senge, fordi der opnås et statstilskud og kommunalt tilskud på $4 \times 0,9$ mio. kr. = 3,6 mio. kr.

En udvidelse af kapaciteten på Hospice Søholm vil jf. tabel 5 således medføre en varig merudgift på:

- 1,0 mio. kr. ved etablering af 1 plads
- 0,4 mio. kr. ved etablering af 2 pladser
- 1,6 mio. kr. ved etablering af 3 pladser
- 1,0 mio. kr. ved etablering af 4 pladser

Etablering af pladser på Hospice Søholm vil ikke være forbundet med udgifter til anlæg for Region Midtjylland.

Gudenå Hospice

For Gudenå Hospice vil det koste i alt 1,9 mio. kr. at udvide med en seng. Tilskuddet fra satspuljen og kommunetilskuddet udgør i alt 0,9 mio. kr. Regionen skal således levere 1,0 mio. kr. for at Gudenå Hospice kan udvide med 1 seng. Udvidelse med 2 senge vil for Gudenå Hospice koste 2,8 mio. kr. Tilskuddet fra satspuljen og kommunetilskuddet vil for 2 senge være $2 \times 0,9 = 1,8$ mio. kr. Region skal således finansiere i alt 1,0 mio. kr. for at Gudenå Hospice kan udvide med 2 senge.

En udvidelse af kapaciteten på Gudenå Hospice vil jf. tabel 5 således medføre en varig merudgift på:

- 1,0 mio. kr. ved etablering af 1 plads
- 1,0 mio. kr. ved etablering af 2 pladser
- 0,9 mio. kr. ved etablering af 3 pladser

Dertil vil der være en engangsudgift til anlæg for regionen på:

- 0,3 mio. kr. ved etablering af 1 plads
- 0,6 mio. kr. ved etablering af 2 pladser
- 0,09 mio. kr. ved etablering af 3 pladser